



**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røklund

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Høringsuttalelse til melding med forslag til utredningsprogram for bygging av Stelåga kraftverk i Rødøy kommune

Midtre Nordland nasjonalparkstyre, med organisasjonsnummer 813548992 viser til høring av melding om Stelåga kraftverk med forslag til utredningsprogram. Nasjonalparkstyret fikk utsatt høringsfrist til 29. oktober 2025.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for blant annet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Nattmoråga landskapsvernområde, som begge kan bli berørt av kraftutbyggingen. Nasjonalparkstyret skal være involvert i saker som kan berøre verneverdier i de områdene som styret har forvaltningsmyndighet i. Fremtidige høringer som angår nasjonalparkstyrets verneområder, skal derfor stiles direkte til Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt melding fra Blåfall AS om bygging av Stelåga kraftverk i Rødøy kommune. Hensikten med kraftverket er å utnytte fallet mellom Storvikåvatnet og Melfjorden. Planen er å overføre vann fra Ytre Stelåvatnet til Mellombekken, og videre til Stelåvatnet via to tunneller. Stelåvatnet er foreslått regulert med fire meter, og herfra skal vannet overføres til Storvikåvatnet via tunnel. Den totale lengden på overføringstunnelene er estimert til 1320 meter. Det vil være behov for å etablere infrastruktur som blant annet terskler, inntak og lukehus. Kraftverk og vannvei skal bygges i fjellet. Påhugget er antatt cirka 300 meter fra Ryneset nede i Melfjorden. Både ved påhugget og oppe på fjellet vil det bli behov for å etablere massedeponier.

Med bakgrunn i meldingen ønsker nå NVE innspill på om forslaget til utredningsprogram faktisk vil få frem de ulike allmenne interessene i tiltaksområdet som kan bli påvirket av utbyggingen. Det fremgår også av meldingen at, dersom berørte regionale eller statlige myndigheter mener at tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn innenfor deres ansvarsområde, skal dette fremgå av høringsuttalelsen.

Midtre Nordland nasjonalparkstyrets innspill til forslag om utredningsprogram

Klima- og miljødepartementet har delegert myndigheten for 14 ulike verneområder til Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Nasjonalparkstyret er lokalt forankret og består av representanter fra kommuner, fylkeskommune og Sametinget. Styret har forvaltningsansvar for blant annet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Nattmoråga landskapsvernområde, som begge grenser til tiltaksområdet.

Nasjonalparkstyrets oppgave er å gjennomføre en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene i samsvar med verneforskriftene, og i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser. Arealendringer regnes i dag som den største trusselen mot naturmangfold. Nedbygging av natur ødelegger, deler opp og reduserer kvaliteten på leveområdet for både planter og dyr. Nasjonalparker opprettes for å sikre at større



sammenhengende naturområder, med viktige leveområder for ulike arter, naturtyper og for at velfungerende økosystemer bevares for fremtiden. Intakte økosystemer har ikke bare uvurderlig egenverdi, de leverer også livsviktige tjenester til samfunnet som rensing av luft og vann og beskyttelse mot erosjon og flom. Intakt natur har også stor betydning for fysisk og mental helse, gjennom naturopplevelse og rekreasjon. Nasjonalparkstyrets fremste oppgave er å sikre at disse felles godene, og høyst viktige verdiene bevares for fremtiden.

Selv om tiltaksområdet i dag ligger utenfor vernegrensene, kom det klart frem i revisjonsprosessen for Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark at Melfjordområdet har kvaliteter som gjør området aktuelt for vern. Blant annet gjenspeiler opprettelsen av Nattmoråga landskapsvernområde i 2020 nettopp dette. I Miljødirektoratets forslag til utvidelse av Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark, tilrådte også direktoratet å innlemme både Ytre- og Indre Stelåga med nedbørsfelt gjennom utvidelse av nasjonalparken, og ved opprettelse av Melfjorden landskapsvernområde. Av politiske årsaker ble området likevel ikke vernet.

Nasjonalparkstyret forvalter verneområdene etter naturmangfoldloven, gjennom spesifikke verneforskrifter for det enkelte verneområdet. Styret har dermed ikke myndighet utover verneområdenes fastsatte grenser. Når tiltak iverksettes nært vernegrensene, vil dette i mange tilfeller kunne påvirke naturen i et verneområde. Av den grunn vil Midtre Nordland nasjonalparkstyre understreke viktigheten av at de faktiske påvirkningene en vannkraftutbygging kan ha på verneverdier innenfor Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark og Nattmoråga landskapsvernområde utredes grundig i videre prosess. Tiltaket må sees i sammenheng med samtlige punkter i verneformålene for de tilgrensende verneområdene.

Den delen av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark som grenser mot Melfjorden, samt Nattmoråga landskapsvernområde fremstår i dag som svært utilgjengelig, og området er lite besøkt. Denne urørtheten representerer i seg selv en verdi. Dersom utbyggingen fører til at dette området tilgjengeliggjøres i større grad, kan bruken av området endre seg. Dette kan få betydning for både verneverdier og forvaltningen av området. Med bakgrunn i dette ber nasjonalparkstyret også om at dette forholdet belyses grundig i utredningsfasen.

Det er naturlig å se naturinngrep som skal utnytte en naturressurs opp mot stabiliteten i den aktuelle ressurstilgangen. Dersom vannressursen som skal utnyttes er en kombinasjon av vann fra nedbørsfeltet i området og smeltevann fra Svartisens brearmer som drenerer ned mot tiltaksområdet, så er det etter vårt syn viktig å beregne hvorvidt kraftanlegget har livets rett dersom ressurstilgangen fra Svartisen stopper, eller begrenses som følge av endret klima.

Det er verdt å merke seg at det i naturmangfoldlovens § 49 er fastsatt en særskilt bestemmelse for inngrep utenfor verneområder som kan påvirke verneverdiene i et verneområde. Aktuelle myndigheter skal etter denne bestemmelsen legge vekt på et tiltaks påvirkninger på verneverdier, i en vurdering av om tillatelse bør gis. Sett i lys av at man nå står overfor en kontrafaktisk situasjon, med vannkraftutbygging der det opprinnelig var tiltenkt naturvernområde, mener vi dette må illegges stor betydning i denne saken.

Med hilsen,

Inga-Lill Sundset



Styreleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.